

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

GŁOS *weekend*

Piątek
21 czerwca 2024
nr 49 (LXXIX)
cena: 20 Kč

REGION
EKOLOGIA NA
PIERWSZYM MIEJSCU
STR. 4

PODRÓŻE
TRZY DNI
NA JEDNYM BILECIE
STR. 9

SPORT
MARIAN ADAMEK
W OGNIU PYTAŃ
UCZNIÓW STR. 10

Legitymacja ucznia po nowemu

PROBLEM: Ministerstwo Infrastruktury RP wprowadza nowy wzór legitymacji ucznia. Sprawa dotyczy również dzieci i młodzieży szkolnej na Zaolziu, które będąc uczniami placówek szkolnych z polskim językiem nauczania, także korzystają z tego „dokumentu tożsamości polskich uczniów w kraju i za granicą”.

Beata Schönwald

Informacja o nowym wzorze legitymacji ucznia i wynikających z tego konsekwencjach pojawiła się między innymi na wielu portalach polonijnych. W związku z jego wdrażaniem od dziś do 13 lipca, czyli do momentu otrzymania nowych druków legitymacji, zostanie bowiem zawieszona wydawanie legitymacji, jak również przyjmowanie wniosków o ich wydanie lub przedłużenie.

Zdaniem konsula RP w Ostrawie Stanisława Bogowskiego, trzytygodniowy zastój w wydawaniu lub

przedłużaniu legitymacji, może być komplikacją tylko dla tych osób, które wybierają się na wakacje do Polski, a chwilowo nie posiadają tego dokumentu. – Wszystkie legitymacje ważne są do 30 września. Niemniej jednak może zdarzyć się sytuacja, że dziecko wybiera się na wakacje do Polski, a mama stwierdza, że jego legitymacja gdzieś się zawieruszyła lub że zapomniała ją w zeszłym roku przedłużyć. Wtedy może być problem. Są to jednak wyjątkowe przypadki – zaznacza konsul.

Dla tych, którzy na początku roku szkolnego wyrobili lub przedłużyli legitymację ucznia, wdrażanie nowych wzorów legitymacji nie stanowi żadnego utrudnienia. Ich dokument w

obecnej postaci pozostaje ważny do końca września. – Na początku września szkoły składają do nas wnioski o wydanie nowych legitymacji, co zwykle dotyczy pierwszoklasistów, a także o przedłużenie istniejących na kolejne 12 miesięcy. Wtedy będziemy już mieli na 100 proc. nowe wzory i wszystko zostanie załatwione tak, żeby była zachowana ciągłość – przekonuje Stanisław Bogowski. To, że szkoły składają wnioski grupowo, jest dla rodziców dużym udogodnieniem, tym bardziej że wymagane jest poświadczenie danej placówki o tym, że chodzi o jej ucznia.

Ciąg dalszy na str. 3

• Wnioski o przyznanie legitymacji ucznia są zwykle przygotowane dla wszystkich pierwszoklasistów. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Tragiczne w skutkach burze

Zwioł kolejny raz pokazał swoje oblicze. Burze, które przeszły także przez nasz region w środę wieczorem i w nocy z środy na czwartek, wyrządziły duże straty. W ciągu kilkunastu godzin strażacy w województwie morawsko-śląskim interweniowali 597 razy. W Czeskim Cieszynie zginęła kobieta przygnieciona przez drzewo.

Jak powiedziała Kamila Lange-rowa, rzecznik prasowy wojewódzkich strażaków, para rozbiła namiot na wolnej przestrzeni. Spadające drzewo zabiło kobietę, jej partnerowi udało się uciec. Jak wyliczyła rzeczniczka, najwięcej pracy strażacy mieli w Ostrawie i okolicach (283 interwencje), Opawie (124), Frydku-Mistku (100) oraz Karwinie (68).

Strażakom zawodowym jak zawsze pomagali ochotnicy.

Na skutek burzy zniszczone zostały dachy Trójhali w Ostrawie oraz Średniej Szkoły Technicznej przy nabrzeżu Kolofikovo w Opawie. (wot)

• Gwałtowne burze zniszczyły m.in. dach Trójhali w Ostrawie. Fot. HZS MSK

REKLAMA

PRZED MECZEM POLSKA – AUSTRIA NA EURO 2024

Myszę, że Austriacy w każdej formacji mają dobrych piłkarzy. Wielu z nich gra w Bundeslidze, więc musimy być gotowi na mecz walki, gdzie nikt nie będzie mógł odstawić nogi. To będzie dla nas finał i dla nich też.

Sebastian Walukiewicz, obrońca reprezentacji Polski.
Mecz Polska – Austria odbędzie się w piątek 21 czerwca o godz. 18.00

WAKACJE
W OWIECZCE

Pensjonat
Owieczka w Nydku
+420 734 753 840
www.penzionovecka.cz

Wykorzystaj swój Beene-Fill!

GE-001

FESTAN
MUZYCZNY

THE MISSING PART
8 LAT W TYBECIE
KNEDLOVE

29.6.2024

DOM POLSKI PZKO
KARWINA - FRYSZTAT 16:00

Bilety po 200 Kč
można zamówić na
bilety@pzkokarwina.cz

www.pzkokarwina.cz

GE-292

ZDANIEM... Beata Schönwald

beata.schonwald@glos.lviv

Est wiele miast, do których chce się wracać, i wiele powodów, które sprawiają, że ciągnie nas w miejsca już kiedyś poznane. Wilno do takich miast też należy. Odwiedziłam je w miniony weekend po niespełna dziesięciu latach i od razu wiedziałam, że będę chciała ponownie przemierzać jego ulice. Wrażenie, że w tym mieście oddaliśmy całą Polskę długą i szeroką, czuję się tak, jakbym odnalazła swój drugi dom rodzinny, było bowiem tak samo intensywne jak przed dekadą, kiedy bawiłam tutaj pierwszy raz. Wówczas, pisząc reportaż z litewskiej stolicy, przyrównałam ją do Zaolzia, choć tak naprawdę to porównanie powinno dotyczyć całej Wileńszczyzny.

Wilno podbiło moje serce starówką przypominającą swoim klimatem dobrze mi znany Kraków oraz polskością, która ukryta pod obowiązkującą litewską pisownią, ma tu głębokie i dumne korzenie i nadal chce trwać. Mam na myśli nie tylko te wszystkie tabliczki i pomniki przypominające pobyt w mieście Adama Mickiewicza czy piszący od blisko pół tysiąca lat swoją historię uniwersytet pomianowany po Stefanie Batorym, z pierwszym rektorem ks. Piotrem Skargą. Mam także na myśli wszystkich tych ludzi, których tutaj spotkałam, a którzy na moje pytania odpowiadali po polsku z taką wielką przyjemnością i uprzejmością zarazem, jakbym im swoją polską mową sprawiła ten najmiłszy prezent. Nieważne, czy chodziło o młodego kelnera w restauracji, panią w sklepie obuwniczym, która autentycznie się rozpromieniła, słysząc polskie słowo, czy pana przy kasie w sklepie spożywczym, który spakował moje zakupy do papierowej torby. Myślę, że gdybyśmy każdemu z nich z osobna wyjaśniła, że chociaż mówię po polsku, nie mieszkam w Ojczyźnie, pozyskałabym sobie ich sympatię w jeszcze większym stopniu. Jestem wręcz o tym przekonana, bo tak było właśnie przed zamkiem w Trokach, gdzie wdałam się w rozmowę ze starszym panem oferującym rejs łódką po jeziorze. Zresztą on również mnie zaskoczył, bo okazało się, że wie to, czego nie wie wielu Polaków. A mianowicie, gdzie leży Zaolzie. Jakis czas temu wozili bowiem po wodach okalających trocki zamek jeden z naszych zespołów ludowych. Już po kilku zamienionych zdaniach oboje wiedzieliśmy więc doskonale, że takich rzeczy, jak bycie Polakiem za granicą, a nie Polonią nie musimy sobie wzajemnie tłumaczyć.

Miejsca, gdzie ludzie rozumieją swoją tożsamość tak samo, nie da się nazwać obcymi, nawet choć leżą daleko. Dlatego Wilno jest dla mnie miastem, które traktuję jak swoje i którego polskość jest powodem również do mojej dumy. Może więc, wychowując naszą młodzież ku patriotyzmowi, powinniśmy pokazać im właśnie to miasto nad Niemnem i Wilią. Być może przemówi do nich nawet mocniejszym, bo bardziej zrozumiałym głosem, niż Warszawa czy Wrocław.

CYTAT NA DZIS

Jiří Nantl

wiceminister szkolnictwa RC w kwestii zastąpienia matury szkolnej kompleksową pracą absolwentką połączoną z obroną

Wiadomości z poszczególnych przedmiotów nie byłyby sprawdzane samodzielnie.

Uczeń w jednej pracy musiałby wykazać się swoimi zdolnościami i umiejętnościami

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Lato mamy na całego. To pora nie tylko wakacyjnych wyjazdów, ale też oznacza ogrom pracy dla rolników. Na zdjęciu traktorzysta z Nawisja obraca siano. Wielu z nas niedgdy robiło to widkami... Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

21

czerwca 2024

Imieniny obchodzą:

Alicja, Alojzy, Euzebiusz, Rudolf
Wschód słońca: 4.12
Zachód słońca: 21.02
Do końca roku: 193 dni
(Nie)typowe święta: Święto Muzyki, Dzień Przedsiebiorcy
Przysłowie: „Jak w czerwcu pogoda służy, rolnik tylko czy mruży”

JUTRO...

22

czerwca 2024

Imieniny obchodzą:

Paulin, Paulina, Tomasz
Wschód słońca: 4.13
Zachód słońca: 21.03
Do końca roku: 192 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Kultury Fizycznej, Światowy Dzień Garbusa
Przysłowie: „Gdy słońce w Raka z grzmiotem wschodzi, to posuchę zwykle przynosi”

POJUTRZE...

23

czerwca 2024

Imieniny obchodzą:

Wanda, Zenon
Wschód słońca: 4.13
Zachód słońca: 21.03
Do końca roku: 191 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Ojca, Dzień Wędkarza
Przysłowie: „Wanda z Janem (24. 6) wianki puszczają po wodzie i wspólnie radzą o żniwnej pogodzie”

POGODA

piątek

dzień: 30 do 31°C
 noc: 16 do 15°C
 wiatr: 1-3 m/s

sobota

dzień: 24 do 25°C
 noc: 17 do 16°C
 wiatr: 3-5 m/s

niedziela

dzień: 21 do 22°C
 noc: 15 do 14°C
 wiatr: 2-4 m/s

Dyrektor postawiony pod pręgierzem

Andrzej Szyja, dyrektor Szkoły Podstawowej i Przedszkola Drużby w Karwinie-Novym Mieście, radny Karwiny z ramienia KDU-ČSL oraz znany na Zaolziu dyrygent, według ustaleń rzecznika praw obywatelskich Stanislava Křečka, dopuścił się wobec swojej podwładnej dyskryminacji ze względu na wiek. Co na to Andrzej Szyja?

Beata Schönwald

Według portalu Seznam Zprawy, ombudsman zajął się sprawą w listopadzie ub. roku. Swoimi doświadczenia-

mi podzieliło się z nim czterech pedagogów karwińskiej placówki. Po trwających pół roku czynnościach doszedł do przekonania, że dyrektor „mniej życzliwie” traktuje starsze nauczycielki, co odzwierciedla się „w sposobie komunikacji z nimi, włącznie z używaniem wulgarnych słów, ośmieszaniem oraz obniżaniem ich godności”. Molestowa-

• Andrzej Szyja prowadzi szkołę w Karwinie-Novym Mieście siedem lat. Fot. BEATA SCHÖNWALD

niestosownym zachowaniu, dotykach czy pocalunkach. Kobiety występują w nim pod własnym imieniem i nazwiskiem, opublikowane są również ich zdjęcia.

Andrzej Szyja wszystkiemu zaprzecza. W rozmowie telefonicznej, w której poprosiliśmy go odniesienie się do tych oskarżeń, stwierdził, że chodzi o dobrze przemysłowy akt zemsty. – Oszczerstwa pod moim adresem są bardzo poważne i mają na celu oczernienie mnie jako człowieka, zniszczenie mojej kariery zawodowej, statusu społecznego i życia rodzinnego. Podstawą jest niekompetencja zawodowa owych osób – jednak nigdy nie spodziewałem się, że pałając chęcią zemsty, będą stanąć na drodze mojemu...

są bardzo poważne i mają na celu oczernienie mnie jako człowieka, zniszczenie mojej kariery zawodowej, statusu społecznego i życia rodzinnego. Podstawą jest niekompetencja zawodowa owych osób – jednak nigdy nie spodziewałem się, że pałając chęcią zemsty, będą stanąć na drodze mojemu...

Jest nowy wóz

• Kluczki do wozu gaśniczego prezydent Trzyńca Věra Palkovská odebrała od Lukáša Kmece za szkoły pożarniczej. Fot. UM Trzyńec

Od wtorku jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Lesznej Dolnej dysponuje nowym lekim wozem gaśniczym marki Daewoo Avia. Miastu udało się nieodpłatnie pozyskać ten samochód od Średniej Szkoły Zawodowej Ochrony Przeciwpożarowej i Wyższej Szkoły Zawodowej Ochrony Przeciwpożarowej, czyli jednostek organizacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Zgodę na to wyraziła Rada Miasta. Kluczki prezydent Trzyńca Věra Palkovská odebrała od przedstawiciela wspomnianej jednostki Lukáša Kmece.

– Nowy samochód zwiększy zdolność operacyjną strażaków ochotników w Lesznej Dolnej. Ich wkład jest ogromny. Mogliśmy się o tym przekonać całkiem niedawno, gdy Trzyńec i okolice nawiedziły silne ulewę – powiedziała Palkovská. Zaznaczyła, że działania ochotników z Lesznej Dolnej dobrze wpisują się w zintegrowany system ratowniczy. Samochód gaśniczy CAS 16 daewoo avia ma napęd na cztery koła. Jest przystosowany do szybkich interwencji podczas gaszenia pożarów (także pianą) nawet w miejscach, w których brakuje wody. Zaliczany jest do lekkich wozów gaśniczych. (kdm)

Ile waży 13 Chłopów?

Znajdujący się w Suchej Górnej zakład, który przetwarza zużyte oleje i tłuszcze do ponownego wykorzystania, odwiedziła we wtorek 13-osobowa grupa Klubu Chłopa działającego przy MK PZKO w Suchej Górnej.

Lekki zapach smażenia sznyceli powitał Chłopów z Suchej Górnej, gdy tylko weszli do hali zakładu Trafin Oil, jaki działa na terenie strefy przemysłowej „Franciszek”. Nikt jednak nie przygotowywał tu obiadu – taki zapach jest nieodłączną częścią miejsca, w którym zużyte oleje jadalne z restauracji i innych firm gastronomicznych, ale także od gmin i mieszkańców przetwarzane są do ponownego wykorzystania.

Trafin Oil to czeska firma, która swoje fabryki ma w Ustroniu, Suchej Górnej oraz w słowackiej Bytči k. Žyliny. Grupę Klubu Chłopa przywitał dyrektor firmy Jan Hába, który opowiedział o jej historii i działalności. Okazuje się, że wszystkie zebrane oleje i tłuszcze przetwarzane są w fabryce w Suchej Górnej, a stopniowo oczyszczanie mechaniczne pozwala uzyskać czysty surowiec wykorzystywany do produkcji nowoczesnych biopaliw. Oczyszczone oleje stosowane są jako dodatek do

• Bardzo ekscytujący moment wycieczki – wspólne ważenie. Fot. ARC

biodiesla drugiej generacji lub w pełni przetworzonego paliwa lotniczego.

– Zamiast uprawiać nowe rośliny oleiste, efektywniej wykorzystujemy i przetwarzamy odpady, które mają szkodliwy wpływ na kanalizację i środowisko – tłumaczył przedstawiciel firmy. Oczyszczone tłuszcze są wysyłane do rafinerii, gdzie dodawane są do paliw i silników.

– To była bardzo ciekawa wizyta. Zobaczyliśmy proces oczyszczania, byliśmy w miejscu, gdzie wylewają olej z beczek. Tym zajmuje się robot, ale ludzie muszą przy tym być i nadzorować – wyjaśnił Bronisław Zyder z Klubu Chłopa w Suchej Górnej. Na koniec wycieczki po zakładzie panowie stanęli wspólnie na wadze przemysłowej, której używa się w fabryce. Tablica pokazała, że 13 Chłopów waży... 1260 kilogramów. – Trochę za dużo. Trzeba będzie przejść na dietę, przynajmniej niektórzy z nas. Ale efektu nie gwarantujemy – śmieje się Bronisław Zyder. Atrakcją wyjazdu była możliwość zważenia 86-metrowej wieży wyciążowej F-4 dawnej kopalni Franciszek, skąd panowie z Klubu Chłopa obejrzeli panoramę okolicy. Wycieczkę zakończył obiad. (kdm)

Legitymacja ucznia po nowemu

Dokończenie ze str. 1

W tym roku szkolnym na Zaolziu korzysta z legitymacji ucznia ok. 400 dzieci i młodzieży szkół z polskim językiem nauczania. Mogłoby ich być znacznie więcej, bo dokument może otrzymać każdy uczeń po ukończeniu 18. roku życia, który

uczy się języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim. Takich osób jest obecnie na Zaolziu ok. 2300. W Polskiej Szkole Podstawowej im. Wisławy Szymborskiej w Wędrzynie legitymację uczenia posiada mniej więcej jedna trzecia młodzie-

ży szkolnej. – Rodziców można podzielić na trzy grupy. Są tacy, którzy sami są żywotnie nimi zainteresowani, dbają o to, żeby je przedłużyć. Są tacy, którzy podpisują wniosek o legitymację, kiedy dziecko idzie do pierwszej klasy, a potem przed wyjazdem na zieloną szkołę. No i wreszcie tacy, którzy uważają, że

taki dokument nie jest ich dziecku potrzebny – wyjaśnia dyrektor Krzysztof Gąsiorowski. Aby osiągnąć korzyści z przywilejów, wynikających z posiadania legitymacji, trzeba się wybrać do Polski. Uprawniają one bowiem do korzystania z 37-proc. zniżki na przejazdy transportem kolejowym

na terenie całej Polski, z 49-proc. zniżką na zakup biletu miesięcznego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz w autobusach zwykłych i przyspieszonych, a także z zniżką na bilety wstępu do muzeów, parków narodowych i innych atrakcji turystycznych. (sch)

Ekologia na pierwszym miejscu

Fotografie uczniów i nauczycieli uczestniczących w projekcie wyszehradzkim, stanowiące zarazem jego podsumowanie, można od tygodnia oglądać w Galerii Pod Zegarem na poddaszu Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie. Byliśmy na wernisażu.

• Projektowa grupa z Polskiego Gimnazjum bardzo dobrze wspomina współpracę z rówieśnikami z 163. Liceum Ogólnokształcącego im. Czesława Niemena w Warszawie.

• Wystawa zdjęć w gimnazjalnej Galerii Pod Zegarem podsumowuje wymianę uczniów. Zdjęcia: SZYMON BRANDYS

Szymon Brandys

Zmieniam swój region poprzez ekologię. Zadanie na pokolenia – to nazwa polsko-czeskiego projektu finansowanego z Funduszu Wyszehradzkiego i realizowanego w drugim semestrze kończącego się roku szkolnego.

Najważniejszym założeniem była edukacja. Chcieliśmy pokazać naszym gościom z Warszawy doświadczenia nieoczywiste dla nich miejsca na Zaolziu – mówiła Karolina Ciengiel, jedna z nauczycielek prowadzących projekt V4.

W czasie marcowego pobytu uczniowie ze 163. Liceum Ogólnokształcącego im. Czesława Niemena w Warszawie mogli poznać krajozaby Beskidu Śląskiego, dziedzictwo kulturowe Śląska Cieszyńskiego po obu stronach Olzy, gospodarstwo ekologiczne z owcami u państwa Milerskich w Nydku, a nawet Hutę Trzyniecką.

Tam dowiedzieliśmy się od ekspertów, w jaki sposób huta stara się zapobiegać dewastacji środowiska naturalnego – dodała Ciengiel. I to właśnie aspekty ekologiczne najbardziej zajmowały uczestników.

To bardzo ważne, byśmy teraz sturali się działać w zakresie ekologii, aby potem nasze dzieci i wnuki mogły w ogóle jakoś na tym świecie funkcjonować – powiedziała „Głosowi” Antonina Wania z Ia.

Cała piętnastoosobowa grupa gimnazjalistów początkiem

czerwca gościła w stolicy Polski. Oprócz wizyty w szkole i domach uczniów, spacerowali także po Lesie Milowym, który położony jest w północnej części dzielnicy Wesoła, gdzie mieści się zaprzyjaźnione liceum.

To tam na najwyższej wydmie całego pasma (chodzi o mieszczące się na terenach leśnych resztki pasma piaszczystych wydm śródlądowych, zwanych z racji odległości jednej mili od rogatki granicznych pomiędzy zaborem pruskim a austriackim, Górami Milowym), podarowanej społeczności Wesołej w roku 1935 przez ówczesnego właściciela tych ziem, księcia Emanuela Bułhaka, stoi wzniesiony w latach 40. XX w. według projektu Luigięo Malgheriego kościół Opatrzności Bożej z polichromiami autorstwa

profesora Jerzego Nowosielskiego. Uczestnicy projektu wzięli udział w warsztatach malowania na folii zainspirowanych jego twórczością. W planie odwiedzin w Warszawie znalazły się ponadto Kampinoski Park Narodowy, Dom Pracy Twórczej „Granica” i kopalnia soli w Kłodawie.

Wszystkie te miejsca można podziwiać na wystawie. W Lesie Milowym odbyły się warsztaty fotografii komórkowej, podczas których uczniowie otrzymali specjalne szablony i mieli za zadanie robić zdjęcia związane z przyrodą. Ponadto w Galerii Pod Zegarem obejrzymy zdjęcia z Kampinosu, warsztatów malarskich czy wycieczek do śródmieścia Warszawy w czasie wolnym.

Młodzież z czesko-cieszyńskiego „Słowaka” zwracała ponadto uwagę na integracyjny aspekt pro-

jektu. – Najbardziej cenię sobie to, że poznałam więcej naprawdę fajnych ludzi i myślę, że te przyjaźnie pozostaną na długo – podkreśliła pierwszoklasistka Julia Szwarz. – Jesteśmy już nawet umówieni na wrzesień w Krakowie, żeby było tak w połowie drogi między Cieszynem a Warszawą – wtórował koleżance drugoklasista Wojciech Bureś.

Polskie Gimnazjum, zadowolone z sukcesu pierwszego takiego projektu V4 realizowanego w szkole, planuje już kolejne formy współpracy międzynarodowej. – Te projekty stają się coraz bardziej popularne, coraz więcej szkół pisze swoje i też zgłaszają się do nas z propozycją współpracy – zakończyła Karolina Ciengiel.

Ekspozycja będzie czynna do końca roku szkolnego. ▲

Bogactwo w różnorodności

Festiwali Mniejszości Narodowych w Karwinie jest już... pełnoletni. W sobotę odbyła się bowiem jego 18. edycja. Impreza na Rynku Masaryka we Fryszacie za każdym razem stanowi okazję do zapoznania się z kulturami narodowości, których przedstawiciele żyją w naszym regionie.

Poznanie różnych kultur ułatwia muzyka, jaka rozbrzmiewała ze sceny ustawionej na rynku. W przypadku mniejszości polskiej, słowackiej, wietnamskiej oraz greckiej można było również poznać je od strony kulinarnej.

Program na scenie rozpoczął się o godz. 13.00, a oficjalne otwarcie imprezy nastąpiło godzinę później. Przybyłą publiczność przywitał m.in. zastępca prezydenta miasta Andrzej Bizoń, przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP oraz prezentujących się mniejszości narodowych. Publiczność mogła zobaczyć tańce węgierskie, żydowskie, słowackie, bułgarskie, cygańskie, greckie oraz polskie. Polaków żyjących w regionie reprezentowały Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie” oraz chór „Hejnal-Echo”.

Wiecej zdjęć oraz krótki materiał filmowy do zobaczenia na naszej stronie internetowej www.glos.live. (endy)

• Przy polskim stoisku grupa fanów zebrała już przed rozpoczęciem wydarzenia. Zdjęcie: NORBERT DABKOWSKI

• Skąpany w słońcu Rynek Masaryka i liczna publiczność.

• Żywiłowy występ Zespołu Folklorystycznego „Pásztörtűz” reprezentującego mniejszość węgierską.

• Część żydowskiego Zespołu Folklorystycznego „Yocheved”.

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Edukacja na Kaszubach

W maju uczniowie z kl. 6.-8. dolenotyńskiej podstawówki wybrali się na Kaszuby w ramach projektu Erasmus+. Zwiedzili okolice Chmielnia. Niepowtarzalne walory przyrodnicze oraz historyczne czynią Kaszuby regionem bardzo atrakcyjnym turystycznie. Uczniowie poznawali region od strony przyrody, historii, kultury i języka. Partnerską placówką w projekcie była Szkoła Podstawowa nr 2 w Kartuzach, z którą spędzili trzy dni z tygodniowego pobytu. Zwiedzili szkołę, wzięli udział w spotkaniu integracyjnym z tamtejszymi uczniami i w lekcjach języka polskiego, obejrżeli występ szkolnego zespołu folklorystycznego, z nowymi kartuskimi kolegami wybrali się także na wycieczkę do Gdańska. Wspólne ognisko

i mecz piłki nożnej były przyjemnym akcentem wzmacniającym efekt wzajemnego uczenia się języka i kultury. Co więcej, uczniowie nawiązali nowe przyjaźnie. Odwiedzili także Etnograficzny Park Kaszubski, galerię ceramiki i wyrobów z rogów.

Wypad na plażę w Gdyni oraz do Akwariów Gdyni był niespodzianką dla uczniów, a że pogoda była wyjątkowo upalna i słoneczna, poczuli prawdziwy przedsmak lata. Wypoczynek wśród dzikiej kaszubskiej przyrody i obcowanie z oryginalną lokalną kulturą były niezwykle przyjemnym przeżyciem. Przekonali się także o tym, że dzięki sile i uporowi ludności kaszubska zachowała przez wieki tożsamość, tradycję, kulturę, a przede wszystkim język.

Izabela Jachnicka, PSP Lutynia Dolna

• Nadmorskie klimaty.

Warsztaty w murach uniwersyteckich

Młodzi uczniowie jabłkowskiej podstawówki wzięli udział w warsztatach twórczych przygotowanych przez studentów Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. – Taka współpraca trwa już od kilku lat. Niestety, w czasie pandemii została przerwana. Cieszymy się zatem z ponownego spotkania – skomentowała Zuzana Świerczek, kierowniczka pierwszego stopnia Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Jabłonkowie.

Warsztaty twórcze – folklorystyczne, artystyczne, taneczne oraz teatralne trwały przez całe przedpołudnie. Odwiedziny zakończyły się koncertem autorskim studentów pod kierownictwem profesor US Aleksandry Zeman. Dla większości uczniów wizyta na uniwersytecie była wielkim przeżyciem. Mogli zwiedzić mury tego budynku, zapoznać się z uczelnią.

Izabela Jachnicka, PSP Jabłonków

• Wspólne zdjęcie uczniów przed uniwersyteciem. Zdjęcie: ARCC

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Skrzacie ordery

Głosik i Ludmiłka nauczali się w gazecie o orderach, medalach i odznaczeniach za zasługi. Podobali im się Białe Orły i Złote Lwy, ale najbardziej statuetki Oscara.

Może stworzylibyśmy jakiś order albo statuetkę skrzata? – zaproponował Głosik. Trochę nieśmiało, ponieważ obawiał się, że Ludmiłka go wyśmiej. Ale jej, o dziwo, pomysł się spodobał.

– Cemu nie? Ale jak miałby taki order, medal czy statuetka wyglądać? – Najlepiej, aby był nie tylko ładny, ale także pachnący i smaczny. Może z piernika? Ludmiłka z wyrzutem spojrzała na Głosika. – Chcesz, aby odznaczeni jedli ordery, zamiast je zachować na pamiątkę? Głosik się roześmiał. – A dlaczego nie? Order z piernika można będzie i zjeść, i zachować. Każdy sam może się zdecydować. Ludmiłka pomyślała, że to nie jest wcale takie głupie rozwiązanie.

– Najlepiej będzie, jeżeli zrobimy ciasto, rozwałkujemy je i wykroimy z niego sylwetki skrzatów. Po upieczeniu udekorujemy je lukrem, tak jak ozdabia mierniczki na święta – zaproponował Głosik.

– I dopiszemy na nich: „Order Dobrego Skrzata” – dodała Ludmiłka. – Dlaczego dobrego?

Rys. WŁADYSŁAW OW CZARZY

– Dlatego, że moglibyśmy odznaczyć tych, którzy zrobili coś dobrego dla innych. Na przykład Julkę z sąsiedztwa, która pomogła młodszemu koleżance poszukać zaginionego pieska albo Tobiasza,

który nauczył mniej zwinnego kolegę jeździć na deskorolce.

– Świetny pomysł! – zawołał Głosik i zaczął szukać przepisu na piernikowe ciasto. (dc)

Znajdź nas na YouTubie

Znajdź nas na X-ie

Czuję się niezwykle bogatym człowiekiem

Jeszcze piętnaście lat temu prawie nic nie wiedziała o Zaolziu. Obecnie jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych twarzy tutejszego szkolnictwa polskiego, dyrektorką szkoły podstawowej w Suchej Górnej oraz szefową Towarzystwa Nauczycieli Polskich. Przedstawiamy Monikę Pląską, jedną z czworga nowych radnych Kongresu Polaków w RC.

Przewodnicząca TNP z ciastem upieczonym przez sąsiadkę dla nauczycieli emerytów.

Ogród jest miejscem, gdzie Monika Pląska lubi odpoczywać.

Zdjęcia: BEATA SCHÖNHWALD

Beata Schönwald
Jako typowy Polak, który miał wiedzę wyniesioną ze szkoły, niewiele wiedziałam o Zaolziu. W zaolziańskie meandry wprowadziły mnie sąsiadki. Wanda Wiglaszowa jako pierwsza pokazała mi Suchą Średnią, a przed Wielkonocą zabrała mnie do Domu PZKO w Suchej Górnej na wystawę robótek ręcznych. Z kolei Janka Jasińska przyniosła do mojego domu „Głos” – wspomina Monika Pląska, kiedy po pracy siadamy na ogrodowym tarasie. Wieczorem, gdy będziemy się rozstawiać, pani Janka zadzwoniła z ciastem do drzwi. Nazajutrz będą się nim częstować emerytowani belfrzy, którzy będą poznawać Suchą Górę w ramach wycieczki Klubu Nauczycieli Emerytów.

Bo tu naokoło są Polacy
Monika Pląska spędziła dzieciństwo w Warszawie, okres szkoły średniej w Kłodzku, a dorosłe życie we Wrocławiu. Po studiach polonistycznych i dziennikarskich od samego początku była związana z mediami dolnośląskimi, najdłużej pracowała w Polskim Radiu Wrocław, przez jakiś czas w „Gazecie Dolnośląskiej”. Potem postanowiła pójść w kierunku public relations i media marketing i razem z koleżanką założyła agencję medialną. Po siedmiu latach, kiedy firma przeżywała swój największy rozkwit, postanowiła przeprowadzić się za mężem do Ostrawy.

Z mężem znaliśmy się pięć lat, ale nasze drogi nie były ze sobą związane. W 2009 roku to się zmieniło. Zamknęłam za sobą wrocławski rozdział mojego życia i w lutym 2010 roku zamieszkałam w Ostrawie. Nie odnalazłam się jednak w tym mieście. Krakowskim targiem uzgodniliśmy, że zamieszka-

my gdzieś w połowie drogi między Ostrawą i Cieszynem, z którym wiązałam swoją przyszłość zawodową – wspomina moja rozmówczyni.
Gdzieś w połowie drogi leży dzielnica Hawierzowa, Sucha Dolna. Tam Pląskie kupili działkę i wybudowali dom. W tym czasie intensywnie uczyła się języka czeskiego, by móc później robić tłumaczenia i zdobyć czeskie obywatelstwo. Swój łapaną czeszczyzną postanowiła się również przedstawić najbliższym sąsiadom.

– Otworzyła mi moja sąsiadka, która mieszka po drugiej stronie ulicy i z którą przyjaźnię się do dziś do „Głosu” oraz pracowała dla Radia Ostrawskiego. Notabene na jego temat pisze obecnie doktorat u doc. Janiny Raclavskiej.

Od rodzica do dyrektora

O pracy w szkolnictwie w ogóle nie myślała, chociaż w jej wcześniejszym życiu zdarzały się takie epizody, jak staż w szkole w okresie studiów czy praca nauczyciela akademickiego. Jako matka sześciolatka dziecka stała jednak przed koniecznością zapisanie go do szkoły. – Zuzia chodziła do czeskiego przedszkola w Suchej Dolnej, dzięki czemu zintegrowałam się trochę z czeską społecznością. Obie córki, ponieważ rozmawiają z tatą po czesku, a ze mną po polsku, są podręcznikowymi przykładami praktycznej dwujęzyczności – przekazuje pani Monika.

Wybór szkoły dla swojej pierwotnej córki potraktowali z mężem z całą odpowiedzialnością. Postanowili zapisać ją do polskojęzycznej szkoły, najlepszej w okolicy. – Wydrukowałam listę najbliższych szkół z polskim językiem nauczania, zdecydowana, że wszystkie po kolei

odwiedzimy. Pierwsza na liście była Sucha Górna. Pojechałam, zakochałam się w tej placówce i do innej już się nie wybrałam. Młodsza zapisała się tam również do przedszkola – relacjonuje obecna dyrektorka Szkoły i Przedszkola z Polskim Językiem Nauczania w Suchej Górnej.

W 2016 roku, kiedy prowadziła swoją córeczkę do pierwszej klasy, była jednym z wielu rodziców. Za to bardzo aktywnym. Takim, który interesuje się życiem szkoły i od razu angażuje w działalność koła Macierzy Szkolnej. Wkrótce zapytała ówczesnego dyrektora Bohdana Prymusa o pracę. Powiedział, że owszem, byłaby od września praca na pół etatu dla asystenta pedagoga. – Stwierdził, że pewnie mnie to nie zainteresuje, bo to poniżej moich kwalifikacji. A ja na to: „Biorę”. Tak się rozpoczął mój romans zawodowy ze szkołą w Suchej Górnej. Poznałam grono pedagogiczne, zaczęłam angażować się w życie szkolen. Kiedy dyrektor postanowił odejść na emeryturę, koleżanki wypchnęły mnie na konkurs. I wygrałam go – kręci głową Pląska.

Zwycięstwo w konkursie na dyrektora nie było kwestią szczęścia czy pomyślnego zbiegu okoliczności. Pani Monika starannie się do niego przygotowała. – Jeździłam na korepetycje do szkoły w Gódku, gdzie doświadczonego dyrektora i pedagoga Kazimierz Cieslar starał mi się przekazać wszelką wiedzę o tym, jak funkcjonuje szkoła, skąd się bierze budżet i tym podobne sprawy – opowiada. Po kilku latach prowadzenia górnosuskiej placówki stała się na tyle wyrazistą postacią polskiego szkolnictwa na Zaolziu, że jesienią ub. roku w jej ręce przekazano stery TNP.

Lubi mieszkać pomidorową

Monika Pląska wiele razy przeprowadziła się w życie. Tylko we Wrocławiu 11 razy zmieniała adres zamieszkania. Mówi, że teraz wreszcie zapuściła korzenie.

– Formalnie rzecz biorąc, jestem emigrantką. Nie czuję się jednak jak emigrantka. Kiedy zatęsknię za ojczyzną, wsiadam w samochód i po 20 minutach jazdy jestem w Cieszynie. Poza tym w tym środowisku, będąc Polakiem, człowiek nie czuje się cudzoziemcem. Jestem wielką patriotką, polskość była, jest i będzie we mnie, ale noszę też czeskie nazwisko po mężu z szacunkiem, dumą i godnością. Zaolzia wciąż jeszcze się uczę. Poznałam jego folklor, choć nie wiem, czy będę miała kiedykolwiek moralne prawo, by założyć strój cieszyński. Jako obywatelka Polski, Czech i Zaolzia czuję się niezwykle bogatym człowiekiem. Te trzy ojczyzny to jakby trzy koraliki na jednej nitce – wyznaje suszanka.

Samą siebie określa jako typ rodzinną i społeczną zarazem. – Lubię dbanie o dom, mieszkanie pomidorowej, pieczenie ciasta na niedzielę. Uwielbiam gotować i nawet prowadzę kółko gotowania w szkole. Nie jestem jednak kurą domową. Kocham przebywać wśród ludzi. To oni dodają mi energii – dodaje.

Między domem i światem toczy się zatem życie codzienne Moniki Pląskiej. – Do momentu przekroczenia progu szkoły wszystko ma swój porządek. Tak jak każda mama wstaje, robię śniadania sobie, mężowi i dzieciom, szykuję drugie śniadania, ubieramy się i jedziemy do szkoły w Suchej Górnej. I tam dopiero zaczyna się „rollercoaster”. Kolejny dzień przynosi coś nowego, różni się od tego poprzedniego. Na szczęście moje doświadczenie dziennikarskie daje mi łatwość reagowania na zmiany, dzięki niemu potrafię pracować pod presją. Praca dyrektora to mnóstwo składowych, które trudno przewidzieć. Uczenie to tylko niewielka jej część, a ja bardzo lubię uczyć. Mam język polski w 8. i 9. klasie. Uwielbiam te chwile – przekazuje.

Po pracy, jak wielu rodziców dzieci w wieku szkolnym, „robi za tak-sówkę”. To trzeba zawieźć córki do szkoły muzycznej, a to przywieźć. Do tego dochodzą zakupy, troska o dom, pomoc z odrabianiem lekcji i już trzeba myśleć o kolacji. Ot, proza dnia powszedniego. Równowagą dla życia w pędzie są weekendy. – Bardzo lubię, kiedy spędzamy je w domu. To czas, kiedy celebrujemy życie rodzinne, bycie ze sobą, kiedy możemy spokojnie wypić kawę na tarasie i cieszyć się otaczającą nas zielenią – przekazuje.

Co może dać?

Radną Kongresu Polaków została na ostatnim Zgromadzeniu Ogólnym. To Michał Przywara wpisał ją na listę. W końcu zgodziła się. Później od pewnego czasu jeździła na posiedzenia Rady Przedstawicieli z ramienia TNP, nie jest zupełnie nowicjuską. Nie przypuszczała jednak, że zostanie wybrana. Tak jak było w przypadku konkursu na dyrektora czy objęcia stery TNP, do nowego zadania podchodzi z całą odpowiedzialnością. Wie, że zaufanie Zaolziaków nie łatwo jest pozyskać osobie z zewnątrz, a jeśli je zawieździe, nic już tu po niej nie będzie. – Prezes Mariusz Wałach wysłał do nas e-maila z pytaniem, co każdy z nas mógłby wnieść do pracy Kongresu Polaków. Ja chcę zaferować to, co mam najlepszego. Z moich poprzednich doświadczeń to komunikatywność, również na poziomie medialnym, zdolność słuchania ludzi i dobrze rozwinięta inteligencja społeczna. Z kolei będąc na stanowisku dyrektora szkoły i stojąc na czele TNP, mogłabym uzupełnić zespół zajmujący się sprawami szkolnictwa polskiego. No i wreszcie jako kobieta mogę zaproponować swoje kobiece spojrzenie na sprawy, które bądź co bądź różni się od tego męskiego – zaznacza Monika Pląska. ◀

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

1

2

3

4

Dla każdego coś miłego

W piątek 7 czerwca w ogrodzie przy Domu PZKO w Nydku odbyło się coroczne smażenie jajecznic połączone z obchodami Dnia Dziecka. Impreza przyciągnęła liczne grono uczestników. Dla najmłodszych przygotowano szereg atrakcji, o które zatroszczyła się firma Anilama z Cieszyna, specjalizująca się w organizacji programów animacyjnych dla dzieci (zdj. nr 1). Najmłodszy mieli okazję skakać w dmuchanym zamku, pokonywać tor przeszkód, puszczać bańki mydlane oraz ozdobić swoje ręce tatużami. W tak zwanej międzyczasie dorośli mieli okazję do spokojnego spotkania i rozmowy. W cieniu drzew, mogli kosztować pysznej jajecznicę i miło spędzić czas w gronie znajomych.

Renata Martynek, członek Zarządu MK PZKO w Nydku

Tradycji stało się zadość

Maj to jeden z piękniejszych miesięcy w roku, a także czas na spotkania przyjaciół przy jajecznicę zgodnie ze śląską tradycją. Nasze małe szumbarckie koło PZKO spotkało się 30 maja na smażeniu jajecznic w nietypowym miejscu.

Zostaliśmy zaproszeni bowiem do firmy państwa Kolorzów w Gnojniku na wycieczkę po ich małym królestwie, przerabiającym siarę, mleko od krów do piątego dnia po ocieceniu, na

proszek używany w przemyśle farmaceutycznym. Po ciekawym wykładzie państwa Kolorzów przenieśliśmy się na plac przed budynkiem firmy i przygotowaliśmy jajecznicę dla 21 uczestników (zdj. nr 2).

Urszula Puskiewicz, MK PZKO w Hawierzowie-Szumarku

Dzień pefen wrażeń

W słoneczną czerwcową niedzielę grupa działaczy MK PZKO w Trzarnowicach wybrała się na podbój województwa ołomuńskiego (zdj. nr 3). Pierwszym celem było uroczyste spotkanie w Republiki Czeskiej. Kolejnym celem był zamek Helfstyn. Obok parkingu znajdował się park linowy, w którym dzieci mogły spróbować swoich sił. Z zamku rozciągały się piękne widoki. Pełni wrażeń wszyscy wrócili do Trzarnowic.

Klara Glogar

Wspomnienia z okazji 150-lecia Polskiej Szkoły Ludowej w Piosku

Jestem wnuczką Pawła Lipki (zdj. nr 4), który w latach 20. ubiegłego wieku uczył w Piosku i na Baginicy.

Mieszkałam razem z dziadkiem i babcią, więc coś z ich opowiadań pamiętam.

Moja mama urodziła się w 1922 r. właśnie w tej szkole, gdzie dziadkowie mieszkał w mieszkaniu dla nauczyciela. Wspominała, że dziadzio chodził piechotą w każdą pogodę – kiedy padało czy śniegu było do połowy pasa za swoimi uczniami na Baginie. Dla dziadzia dużą satysfakcją było, iż sporo jego uczniów osiągnęło wysokie posady czy ministerkie miejsca w rządzie w Polsce.

W późniejszym okresie pracował jako nauczyciel w Jabłonkowie. Oprócz pracy pedagogicznej angażował się w sprawy narodowościowe i polityczne Jabłonkowa, gdzie w krótkim czasie sprawował urząd burmistrza miasta. Był również długoletnim kronikarzem miasta. Założył i przez 14 lat dyrygował Chórem Niewiast Katolickich w Jabłonkowie. Z jego inicjatywy założono w Jabłonkowie harcerstwo. Miał wielki wpływ na nasze dalsze życie. Byliśmy wychowywane tak, by nie przynieść dziadkowi wstydu.

Dziadek grał na skrzypcach, lubił wędrowki po górach, nie były mu obce sprawy sportu. Dążył do wybudowania schroniska i kaplicy św. Anny na Kozubowej. Był członkiem „Beskidu Śląskiego”. Na pewno wielką radością sprawiłyby dziadkowi sukcesy mojej

siostry Krysi Mruzek, której chyba nie trzeba przedstawiać. Poszła jego śladami jako nauczycielka gry na skrzypkach, wychowawczyni i założycielka kapel ludowych, pasjonatka i krzewicielka ludowych pieśni.

Kiedy wybuchła II wojna światowa, na podstawie donosu jednego z obywateli miasta, iż dziadzio jest polskim nauczycielem, został aresztowany, a następnie wywieziony do obozu koncentracyjnego Oranienburg, a następnie do Buchenwaldu. Na więźniach prowadzono tam doświadczenia. Udało mu się przeżyć obóz i nieśmiardliwie wymizerowany, z podupadłym zdrowiem powrócił do domu.

Po wojnie radzono mu, by świadcząc przeciwko donosicielowi, jednakże on, będąc chrześcijaninem,

odmówił, mówiąc, że zemstę pozostawia Bogu. Leczył się w Sanatorium w Jabłonkowie, gdzie później pracował. Zmarł w 1956 r.

Ja osobiście byłam na festynie w Piosku przed 50 laty, gdy szkoła obchodziła jubileusz 100 lat istnienia. Wypada podziękować organizatorom niniejszego jubileuszu za trud i wysiłek przy zorganizowaniu tej imprezy, jak i życzyć członkom PZKO dalszych wspaniałych imprez. Ciesz się faktem, iż jest pielęgnowana pamięć o tej placówce edukacyjnej, która była ostoją polskości na tych terenach, a smuci, że nie ma już w Piosku polskiej szkoły.

Łza kręci mi się w oku i serce mnie boli, kiedy przejeżdżam wokół budynku już białej polskiej szkoły.

Danuta Szkatulowa

Do grupy B podczas igrzysk olimpijskich w Paryżu trafiły polskie siatkarki. Zmierzą się z Brazylijkami, Japonkami i Kenijkami. W sumie o olimpijskie złoto rywalizować będzie dwanaście zespołów.

Marian Adamek w ogniu pytań uczniów

Cała Polska Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie zebrała się w auli na śródomowym spotkaniu z Marianem Adamkiem, hokeistą mistrzowskiego klubu Stalownicy Trzyniec. – Czegoś takiego się nie spodziewałem – mówił Adamek.

Szymon Brandys

26-letni zawodnik przyjechał do szkoły na zaproszenie nauczycielki wychowania fizycznego Ireny Gomoli. – Celem tego spotkania jest rzeczywiste spotkanie z prawdziwą osobowością ze świata sportu, dziś bowiem dzieci i młodzież szukają wzorów w internecie, w świecie youtuberów i influencerów – przyznała w rozmowie z „Głosem”. – Jesteśmy bardzo sportową szkołą, dlatego staramy się zarażać podopiecznych aktywnością fizyczną – dodała.

Szkoła przywitała Adama gromkimi brawami. Chwilę po jego przyjeździe, ochrona wniosła do sali mistrzowski puchar Stalowników. Prowadząca spotkanie Irena Gomola na początku wracała do meczów ostatniego sezonu i zwycięstwa hokeistów Trzyniec w Ekstralidze, następnie nastąpiła seria pytań dotyczących rozwoju kariery. – Moi rodzice poświęcili dla mnie całe życie i jeździli ze mną na treningi z Czeskiego Cieszyna do Trzyniec – odpowiadał wychowanek czeskiej cieszynskiej podstawówki i gimnazjum.

Potem nastąpiła seria pytań publiczności. Uczniów jabłonkowskiej szkoły ciekawiło między innymi to, co hokeista robi w wolnym czasie (opiekuje się synem i córką i uczy prac ogrodniczych), którego z piłkarzy bardziej lubi: Messiego czy Ronaldo („oczywiście, że Messiego”), czy gra w gry komputerowe („a który

Takich tłumów na spotkaniu hokeisty się nie spodziewał. Przysłała cała szkoła.

chłopak nie gra? Choć trzeba przyznać, że teraz już na to nie mam czasu”) albo czy planuje zmianę klubu („Jestem tutaj w domu, mam tutaj rodzinę, wygrywamy, więc nie mam potrzeby na razie niczego zmieniać”).

Na końcu spotkania Marian Adamek znalazł jeszcze chwilę, by największym fanom z Jabłonkowa rozdać swoje autografy. A zapytany przez dziennikarza „Głosu” o krótkie przesłanie dla młodszych koleżanek i kolegów, odpowiadał: – Trzeba wybrać sobie swój cel i podążać za nim nieustannie. To nie jest tylko rok czy dwa pracy, tą drogą trzeba iść przez cały czas.

Marian Adamek starał się przekazać uczniom, że trzeba wybrać sobie swój cel i podążać za nim nieustannie.
Zdjęcie: SZYMON BRANDYS

Piłkarskie rekordy na ME

Portugalczyk Pepe i Cristiano Ronaldo, Albańczyk Nedin Bajrami i Hiszpan Lamine Yamal już pobili niektóre z rekordów wszech czasów piłkarskich mistrzostw Europy. Siedemnasta edycja imprezy trwa od piątku w Niemczech.

Pepe we wtorek wystąpił w meczu z Czechami, wygranym szczęśliwie 2:1, w wieku 41 lat i 133 dni, dzięki czemu został najstarszym uczestnikiem ME. Dotychczas ten status miał węgierski bramkarz Gabor Kiraly, który w dniu swojego ostatniego meczu w 2016 roku liczył sobie 40 lat i 86 dni. W tym spotkaniu zagrał też Ronaldo, który rozegrał 26. spotkanie w turnieju finałowym ME, śru-

bując własny rekord. Jest również pierwszym piłkarzem, który wystąpił w sześciu edycjach turnieju.

W sobotę w reprezentacji Hiszpanii zagrał w wieku 16 lat i 338 dni Yamal, który został najmłodszym graczem ME w historii. Wcześniej był nim Kacper Kozłowski – 17 lat i 276 dni w dniu debiutu w 2021 roku.

Również w sobotę w meczu Włoch z Albanią prowadzenie tej drugiej drużynie dał w 23. sekundzie Ronaldo, który rozegrał go w historii turnieju. (PAP)

Rekordy piłkarskich Mistrzostw Europy:

Najwięcej tytułów

3 – Hiszpania (1964, 2008, 2012) i Niemcy (1972 i 1980 [RFN], 1996)

Finał z największą liczbą bramek

Hiszpania – Włochy 4:0 (2012), Czechosłowacja – RFN 2:2 (1978)

Mecz z największą liczbą bramek

Jugosławia – Francja 5:4 (półfinał, 1960)

Najlepszy strzelec w jednym turnieju

Michel Platini (Francja) – 9 bramek (1984)

Najlepsi strzelcy w historii

14 – Cristiano Ronaldo (Portugalia)

Najwięcej rozegranych meczów:

26 – Cristiano Ronaldo (Portugalia).

pre-teksty i kon-teksty /322/

Krzysztof Łęcki

»Gangusy«

W jednym z felietonów dla „Głosu” przypomniałem epitet, jakim określał partie polityczne szacowny klasyk socjologii Max Weber. Tak, „dyltanci” i „złodzieje” to oczywiście bardzo mocne określenia-oskarżenia. Weber komentował nimi partyjno-polityczną sytuację sprzed ponad wieku. Współcześnie, przynajmniej w Polsce, do tamtych, dawnych epitetów zdołano już przywyciągać. W modzie (najnowszej?) zdaje się dzisiaj określenie partii politycznych jako gangów, partyjnych mafii. Przy czym – co znamienne – predykcje do tego typu stygmatyzacji mają obie strony wojny polsko-polskiej (ostatnio premier Donald Tusk użył nawet określenia „wojna cywilizacyjna”). Każdy przyzwoty i rozumny człowiek domyśla się oczywiście, która ze stron ma w tym jakże gorącym sporze rację – dlatego właśnie nie ma sensu o tym pisać. Wystarczy, że każdy zairży do swojej informacyjnej bańki. I już będzie wszystko wiedział, bo prawda jest tylko jedna.

W tym kontekście ciekawe, acz może nie aż tak bardzo zaskakujące, jest to, że filmy o gangsterce i mafii zawsze cieszyły się sporą popularnością. Może nawet większą niż te o dyltantach i złodziejach. Oczywiście, łatwo wskazać filmowe produkcje, które łączą dyltantyzm z „gangsterstwem”, jak ma to miej-

scę w kultowej serii „Gang Olsena”. A złodziejstwo? Też było mafiosom, przynajmniej na początku kariery, nieobce. Wszak Vito Corleone, późniejszy ikoniczny „Ojciec chrzestny”, zaczyna swoją drogę na przestępczej ścieżce od wspólnictwa w... kradzieży dywanu. Nie jestem może jakimś fanatycznym wielbicielem filmów o mafii, ale... Ale pamiętam, że jeszcze jako uczeń podstawówki oglądałem z zapartym tchem serial „Al Capone i inni” i do dzisiaj mam w głowie wykrzywione złem facjaty bohaterów kolejnych odcinków. (Wiele lat później w serialu „Zakazane imperium” pokazano, że przeciw postępujący się mafijnymi środkami może mieć twarz i manierę milego dla tłumy słuchaczy polityka). Niedługo potem, bo jeszcze w latach siedemdziesiątych trafiłem oczywiście na „Ojca chrzestnego”, a potem – to już od przypadku, do przypadku – oglądałem „Człowieka z bliźnią”, „Dawno temu w Ameryce” i wiele, wiele innych.

Także traf sprawił, że oglądałem niedawno pierwszy sezon serialu „Shantaram”. Moja żona, Gabrysia, zachwyciła się prawie 800-stronicową powieścią Gregory’ego Davida Robertsa pod tym samym tytułem. Ja do lektury tej książki nie miałem jakoś serca. To, że powieść Roberta ma charakter autobiograficzny zmniejszyło moją nieufność co do literackich walorów książki.

Ba, chyba nawet nieco je zwięźszyło. (Každy ma swoje przesydy i idiosynkrazje). Nie przekonał mnie Marcin Meller tak zachwalający książkę „Shantaram” do czytelnicy Święty Graal. (...) »Shantaram« do przypadku ciężkiego uzależnienia: jeżeli przeczytasz kilka pierwszych stron, jesteś stracony dla bliskich i pracy na nadchodzący czas”. No cóż, przeczytałem kilka pierwszych stron i... Nic.

Ale usiąść przed telewizorem i zobaczyć filmową adaptację dzieła Robertsa? Ok, dobra. Osadzona w egzotycznych realiach Bombaju (dzisiaj to Mumbai) akcja rzeczywiście wciąga, gra aktorska też nie spada poniżej przyzwoitego poziomu. (To, że wyprodukowano tylko jeden sezon „Shantarama” to zapewne „zasługa” tego, że serial zobaczycy można nie na Netflixie czy HBO, ale na Apple TV). Niemniej zastanowiło mnie jedno – oto bohaterowie odwołujący się w knajpianych rozmowach do literatury i kina, w tym także „Ojca chrzestnego” – powtarzają schematy sytuacji znane z filmu Coppoli. Ot, starsza wirhinduski mafioso, Abd al-Kadir Chan, jakoś tam budzący przeciw sympatię widzów, pomaga komuś biednemu, kogo pazerny właściciel domu chce eksmitować. Jak widać groza stawienia czoła al-Kadir Chanowi w zupełności wystarcza. Z identyczną sytuacją spotykamy się w „Ojcu chrzestnym”, gdzie

wypowiadają najem kobiecie, którą pies przeszkadza właścicielowi domostwa. W „Ojcu chrzestnym” scena pomocy mafiosa odegrana jest bardziej filmowo, dramatycznie, ale sens pozostaje taki sam. Efekt jest w obu przypadkach taki sam – do eksmisji nie doszło. Dalej, Zapalnikami konfliktu, który doprowadzi do niszczącej Bombaj wojny gangów – oprócz naturalnie rozbieżnych interesów różnych gangów, była niechęć „starego Ojca chrzestnego” do rozszerzenia mafijnej działalności na zyski z prostytucji i handlu narkotykami. Do tego zaś dążył, reprezentujący inną mafijną grupę, gangster młodszy, aspirujący do pozycji „Numeru jeden” pozbawiony oporów. Jakich oporów? Abd al-Kadir Chan tak tłumaczył swoją decyzję głównemu bohaterowi książki: „Dla mnie najważniejszą sprawą jest zawartość grzechu w zbrodni. Spytajcie mnie przed chwilą, dlaczego nie zarabiamy na prostytucji i narkotykach, tak jak inne rady, a ja ci odpowiem, że to ze względu na poziom grzechu w tych przestępstwach. To z tego powodu nie zamierzam sprzedawać dzieci, kobiet, pornografi ani narkotyków. Z tego właśnie powodu nie pozwolę, by czyniono to na moim terenie. W tych wszystkich przestępstwach poziom grzechu jest tak wielki, że w zamian za zysk sprzedaje się własną duszę”. W pierwszej części „Ojca chrzestnego” Francis Ford Coppoli konflikt wewnętrznych rodzin rozpo-

czynia się od odmowy Vito Corleone podzielenia się swoimi wpływami w świecie polityki i stróżów prawa dla ochrony handlu narkotykami. Racja don Vito są bardziej pragmatyczne – sądzi, że wchodząc w handel narkotykami straciłby poparcie zaprzyjaźnionych polityków. Oczywiście, gdyby się zgodził, czerpałby z tego zyski, a jednak – odmówił. Czy jakkolwiek polityk odmówiłby politycznych (czy innych...) zysków, bo sposób ich zdobywania jest niezgodny z wyznawanymi przez niego zasadami? Odpowiadam – może i taki by się znalazł, ale na pewno zasadą nie jest dzisiaj „polityk z zasadami”. Jeszcze inna sprawa. Tak się zastanawiam, czy w powtarzalności motywów odbija się socjologiczna matryca, wedle której ludzkie problemy i rozwiązania tych problemów są (przynajmniej – bywają) jakoś tam podobne? Może tylko okoliczności (czas, miejsce) nadają im różne odcienie? Czy też, po prostu, autor czy scenarzysta „Shantaramu” zapatrzył się w film Francis Ford Coppoli? Czy życie zaczęło naśladować literaturę, czy „Shantaram” – „Ojca chrzestnego”?

Na fali oglądactwa, która podpowiadzała mi temat tego felietonu oglądać właśnie – pierwszy raz – film „Ucieczka gangstera” (reż. Sam Peckinpah, 1972). Główny bohater Doc McCoy (w tej roli Steve McQueen) ucieka w nim i przed policją, i przed mafią.

Ciąg dalszy tableau

Przesyłam tableau maturalne z roku 1960. Z nauczycieli, którzy nas uczyli, żyje już tylko nasza wspaniała wychowawczyni Janina Ferfecka. W imieniu swoich i pozostałych wychowanków życzę jej zdrowia i pogody ducha.

Piotr Roszak

Średnia Szkoła Przemysłowa w Karwinie (Karwina-Nowe Miasto)

Długo zastanawiałem się, czy wystąpić do władz naszego tableau klasy 4p z działu maszynoznawstwo. Po tradycyjnym corocznym spotkaniu kilkunastu koleżanek i kolegów, które odbyło się 2 czerwca, zdecydowałem się w końcu wystąpić z naszym tableau z 1967 roku. Jak już informowano pod opublikowanym u was zdjęciem z 1972 r., uczylimy się w budynku obok szpitala, dziś tzw. górniczego, i obecnie tworzącego kompleks szpitalny. Byliśmy chyba pierwszą klasą, która wśród 37 absolwentów miała aż 11 dziewczyn.

Władysław Owczarzy

Szkoła Pedagogiczna w Orłowej

Tableau przedstawia 27 absolwentek orłowskiej Szkoły Pedagogicznej. Była to placówka kształcąca nauczycieli w języku czeskim, ale posiadała też paralellę, która kształciła nauczycieli w języku polskim, i nas, nauczycieli przed-szkoła, w języku polskim. Nasza klasa była pod tym względem wyjątkowa, że jako jedyna na Śląsku Cieszyńskim wykształciła 27 nauczycielek przedszkola.

Zeby było ciekawiej, maturalną klasę kończyliśmy przy Gimnazjum w Czeskim Cieszynie (wówczas to była Jedenastoletnia Szkoła Średnia). Przez cały okres pracy zawodowej pracowałem w przedszkolach od Mostów kolo Jablonkowa po Bogumין, w charakterze nauczyciela lub dyrektora, dwie z nas uczyły w szkole. Dzięki temu nie traćliśmy kontaktu z sobą, bo spotykaliśmy się często na naradach pedagogicznych, szkoleniach, kursach wychowania przedszkolnego w Polsce. Pomimo tego, organizowane co 5 lat zjazdy były dla nas świętem. Teraz spotykamy się co rok.

B. Guziur

Ogólnokształcząca Szkoła Średnia z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie, klasy elokowane w Orłowej-Lazach

Przesyłam zdjęcie mojego tableau z roku 1967. Do szkoły chodziliśmy już w Orłowej-Lazach. Jesteśmy więc absolwentami orłowskiego Gimnazjum.

Andrzej Russ

Czas honoru. Powstanie. Godzina „W”

Sobota 22 czerwca, godz. 20.20

PIĄTEK 21 CZERWCA

6.00 Panorama **6.30** Zakochaj się w Polsce. Lębork **7.00** Makłowicz w podróży. Sycylia **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Studio Lwów **11.30** Trzecia połowa (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Opole na bis - recital zespołu Wilki **12.50** Za marzenia (s.) **14.35** Polonia 24 **15.15** Bajki naszych rodziców. Eliasz i Pistulka **15.25** Dziwne przygody Koziołka Matołka **15.35** Ale talent. Zabawka do nauki kształtów **15.50** Szansa na sukces. Opole 2024 **21.15** „Ja to mam szczęście!” - ulubione skecze **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Zakochaj się w Polsce. Oporów **18.50** Kabaretowe Naj. Legenda kabaretu - Joanna Kołaczewska **19.10** Olą Polonia **19.30** Opole 2006 na bis. „Świat w obłokach” **19.50** Leśniczówka (s.) **20.00** Program informacyjny (koncert) **20.35** Muzyczne NAI. Hanna Banaszak **21.00** Wschód Kultury. Europejski Stadion Kultury. Koncert Kolektywów **22.35** Na sygnale (s.) **23.30** Panorama.

SOBOTA 22 CZERWCA

6.00 Panorama **6.30** Balans bieli **7.00** Operacja zdrowie. Tętniaki aorty brzusznej **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Kamera TVP Sport. Pia Skrzyżowska **11.50** Trzy Szalone Zera. Wyścig (s.) **12.55** Wędrowiec polski **13.30** Wpływ zmian klimatu na las **14.25** Forum **15.25** Okrasa lamie przepisy. Niezwykłe kluski z serem **16.00** Kulturalni PL **17.00** Teleexpress **17.20** Za marzenia (s.) **18.10** Cygański Tabor Patrycji Ruino **19.05** Polacy na medal. Wojciech Nowicki **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Czas honoru. Powstanie. Godzina „W” **21.15** Boisko bezdomnych **23.25** Teleexpress Weekend.

NIEDZIELA 23 CZERWCA

6.00 Panorama **6.35** Ranczo (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Słowo na niedzielę. Na drugą stronę wiary **13.00** Transmisja mszy świętej z parafii Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Gietrzwałdzie **14.15** Do śmiechu! **15.10** Kiedyś to było... **16.00** Makłowicz w podróży. Sycylia **16.30** Polacy to wiedzą! (teleturniej) **17.00** Teleexpress **17.20** Za marzenia (s.) **18.10** Jak nas widzą... **18.40** Ranczo (s.) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Komisarz Alex **20** (s.) **21.15** Ja wam pokażę! **23.25** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka).

PONIEDZIAŁEK 24 CZERWCA

6.00 Panorama **6.30** Starokatolicy z Culemborg **6.50** Polacy światu. Maria Czapska **7.00** Przystanek slow food 5. Śledzie **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Olą Polonia **11.30** Rodzinka.pl (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Muzyczne NAI. Martyna Jakubowicz **12.50** Komisarz Alex **20** (s.) **13.40** Czas honoru. Powstanie. (s.) **14.35** Kulturalni PL **15.35** Przyjaciele. Pomyśl na nudę **15.45** Ale talent. Gra z talerzyków

16.00 Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Rodzinka.pl (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.55** Stacja innowacja **19.20** Polacy światu. Maria Czapska **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Z biegiem lat, z biegiem dni. Kraków 1914 **22.25** Kiedyś to było... **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

WTOREK 25 CZERWCA

6.00 Panorama **6.30** Jak żyje las. Las i woda **7.00** Okrasa lamie przepisy. Niezwykłe kluski z serem **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Polacy na medal. Wojciech Nowicki **11.30** Rodzinka.pl (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Gwiazdobiór TVP Rozrywka. Anna Jantar **12.50** Ojciec Mateusz **25** (s.) **14.35** Feel na dobry wieczór **15.35** Animowanki. Pamiętnik Florki **15.45** Go-tu-jemy. Domowe żelki owocowe **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Rodzinka.pl (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Polskie serca na Litwie. Związek Polaków na Litwie **18.50** Rzeczą Polska. Skuter osa **19.10** Magazyn z Wyp **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** O mnie się nie martw **3** (s.) **22.15** Studio w kontakcie **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

ŚRODA 26 CZERWCA

6.00 Panorama **6.30** Jak żyje las. Las i woda **7.00** Okrasa lamie przepisy. Niezwykłe kluski z serem **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Polacy na medal. Wojciech Nowicki **11.30** Rodzinka.pl (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Gwiazdobiór TVP Rozrywka. Anna Jantar **12.50** Ojciec Mateusz **25** (s.) **14.35** Feel na dobry wieczór **15.35** Animowanki. Pamiętnik Florki **15.45** Go-tu-jemy. Wojciech Nowicki **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Czas honoru. Powstanie. Godzina „W” **21.15** Boisko bezdomnych **23.25** Teleexpress Weekend.

CZWARTEK 27 CZERWCA

6.00 Panorama **6.30** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Jak to działa? **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Nad Niemnem **11.30** Rodzinka.pl (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Kabaretowe Naj. Legenda kabaretu - Kasia Pakosińska **12.50** O mnie się nie martw (s.) **14.35** Studio w kontakcie **(3)** **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

Uporządkowali polski cmentarz

Miejsce gdzie są pochowani ludzie, musi być uporządkowane - uważa Switłana Fedoniuk, sołtys wsi Skurczu na Ukrainie w rejonie horochowskim obwojewództwa wołyńskiego. Co roku organizuje ona akcję wspólnego sprzątnięcia starego polskiego cmentarza. Ten rok nie był wyjątkiem.

14 czerwca mieszkańcy Skurczu zebrał się, aby posprzątać nekropolię. Poinformowała o tym tym Torczyńska Hromada. Wśród organizatorów sprzątania, oprócz sołtysa wsi Switłana Fedoniuk, znaleźli się także kierownik przedsiębiorstwa rolniczego „Przyjaźni” Walentyna Zdryluk i dyrektor gospodarstwa farmerskiego „Iryna-Agro” Iryna

Fot. PAI

także Ukraincy - mówią urzędnicy Torczyńskiej Hromady.

Cmentarz w Skurczu znany jest z tego, że pochowana jest tu polska właścicielka wsi Zagórski. Przed II wojną światową uczęszczało do niego ponad 1700 osób z okolicznych wsi i przysiółków. Polaków była większość, ale uczęszczali tu

Torczyńska Hromada/ UKRAINA

Senatorowie rozmawiali o sprawach Polonii w Edynburgu

Senacka delegacja w składzie: Grzegorz Schetyna - przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych oraz Agnieszka Kołacz-Leszczynska - zastępcza przewodniczącej Komisji Edukacji i Robert Tyszkiewicz - koordynator ds. Polonii i Polaków za Granicą w Kancelarii Senatu, uczestniczyła we wtorek w posiedzeniu Międzypartyjnej Grupy ds. Polski w szkockim parlamencie. Grupa ta obchodziła 15. rocznicę powstania. Z tej okazji jej przewodnicząca Claire Baker została uhonorowana pamiątkowym medalem, bo było to 15 lat przyjaźni i współpracy.

W czasie wizyty w Edynburgu polska delegacja złożyła kwiaty pod pomnikiem gen. Stanisława Maczka przy ratuszu miejskim. W stolicy Szkocji jest to legendarny

Fot. ARC

• Trudno sobie wyobrazić wizytę w Edynburgu bez zdjęcia z legendarnym niedźwiakiem Wojtkiem.

poświęcone wypracowaniu form współpracy z Polonią w Szkocji. **Senat RP**

Większy Dom Polski

Na Węgrzech w budynku, będącym własnością Stowarzyszenia św. Wojciecha trwa rozbudowa sali Domu Polskiego. Coraz większa aktywność organizacji i zainteresowanie Polaków na Węgrzech działalnością organizacji polskich stwarza konieczność zwiększenia powierzchni pomieszczenia, tak by mogło ono pomieścić większą liczbę osób. Dlatego też w ramach projektu finansowanego ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach konkursu „Infrastruktura Polonijna 2024”, za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego”, sala Domu Polskiego zostanie rozbudowana w kierunku ogrodu, do której to budowy zostanie wykorzystana zadaszo-

Fot. ARC

na weranda na zewnątrz budynku, obecnie stanowiąca niezagospodarowaną wolną przestrzeń.

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego”

INFORMATOR

Wypijmy herbatę w ciszy

W ostatni weekend czerwca w otoczeniu zieleni na Wzgórz Zamkowym w Cieszynie odbędzie się szesnasta edycja festiwalu Święto Herbaty. To jeden z najstarszych i największych w Europie festiwali kultury herbaty. Organizowany od 2008 roku jest cyklicznym wydarzeniem, które stanowi pretekst do spotkania i podejmowania dialogu międzykulturowego, do wzajemnej inspiracji oraz edukacji, a także do wypoczynku w bezpiecznej atmosferze, bez alkoholu.

To wyjątkowa edycja: w tym roku wydarzenie zostało uhonorowane

dofinansowaniem ministra kultury i dziedzictwa narodowego RP oraz patronatem burmistrza miasta Cieszyna. - Dzięki dofinansowaniu możemy rozbudować program o wymarzone od lat koleje strefy: strefę rodziny oraz strefę spotkań literackich - mówi dyrektor festiwalu Mariola Kluz. Organizatorzy przygotowali ponad 70 punktów programu podzielonego na osiem stref. W ciągu dwóch dni znajdziemy w nim: degustację herbat z różnych części świata połączone z wykładami na temat kultury herbaty, warsztaty edukacyjne, spotkania literackie, koncerty, warsztaty dla dzieci,

spotkania z opowiadaczami, Żywa Biblioteka i jarmark rękodzieła.

Tematem tegorocznego wydarzenia będzie cisza.

- Chcemy pokazać, jak jest ważna dla równowagi w naszych życiach - pełnych hałasu dźwięków i światła, niekończącej się liczby bodźców - wyjaśniają organizatorzy.

Święto Herbaty na Wzgórz Zamkowym odbędzie się 29 i 30 czerwca. Wstęp dla rodziny poniżej 13. roku życia jest darmowy, a szczególnie dotyczące bileto- i programu znajdziemy na stronie internetowej www.swietoherbaty.pl

(szb)

ŻYCZENIA

Już po raz drugi obchodzi swe trzydzieste piąte urodziny nasz Kochany Tatus i Dziadek

KAROL BARON

Zdrowia bez końca, słonecznych dni i uśmiechu na co dzień, miłości oraz spełnionych technicznych wyzwań życząc Bogdan i Beata wraz z rodzinami.

GŁ-321

Upięta szybko życie, jak potok płynie czas.

Dnia 24 czerwca obchodzi 90. urodziny

ALFRED ZAHRADNIK

z Wędrzyni-Zaolzia

Szczerze życzenia zdrowia, szczęścia, humoru oraz Bożego błogosławieństwa składają żona, dzieci i dalsza rodzina.

GŁ-302

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYJCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olz” - niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN - MK PZKO w Cz. Cieszynie-Centrum zaprasza byłych „harliśtów” oraz członków i sympatyków koła na biada przy jajejcznicy, która odbędzie się we wtorek 25 czerwca o godz. 17.00 w salce koła w Domu Polskim przy ul. Bozka. Wstęp: dwa jajka i dobry humor.

ORŁOWA-LUTYNIA - MK PZKO zaprasza na tradycyjne „Wianki” w sobotę 22 czerwca o godz. 16.00 do ogrodu obok Domu PZKO. W programie: zespół „Trojak” z Czernicy (Polska), DJ Roman Jędrzejczyk, świetna kuchnia domowa.

ORŁOWA-PORĘBA - MK PZKO zaprasza na Festyn ogrodowy 29. 6. o godz. 14.00 do Domu PZKO. W programie: „Suszanie” i Old Boys’ Band. **PTTS „BS”** - Zaprasza 25. 6. na kolejną wtorkową wycieczkę na trasie: Wisła-Obłaziec - Wielka Czantoria - Nydek (13 km). Odjazd autobusu z przystanku Cieszyn-Celma o godz. 8.00. Prowadzi Chrystian Zalesski, tel. +48 696 459 161.

▲ Sekcja kolarska „BS” zaprasza w niedzielę 23 czerwca miłośników rowerów MTB na góorską wycieczkę pod nazwą „Ostra jazda w cieieniu jaworu”. Start planowany jest o godz. 9.30 od Kotali w Tyrze. Trasa o długości ok. 30 km wraca z powrotem na miejsce startu. Bliższe informacje o wycieczce i trasie na stronie Beskidu Śląskiego https://www.ptts-beskidslaski.cz/k5.

SUCHA GÓRNA - PSP zaprasza na festyn szkolny, który odbędzie się w sobotę 22 czerwca o godz. 15.00 na placu za szkołą. Tematem przewodnim jest resto. W programie przewidziane są wystąpienia przedszkolnycy i uczniowi, stoiska kulinarne, gry i zabawy oraz loteria. Wstęp wolny.

TURYSTYCZNY KLUB KOLARSKI PTTK „Ondraszek”

- Zaprasza na wycieczkę rowerową pt. „Szlakiem tężni Śląska Cieszyńskiego”. Zbiórka na Rynku w Cieszynie 23 czerwca o godz. 9.00. Trasa: Cieszyn - Banotówka - Goleszów - Ustroń - Dębowiec - Zarnski. Prowadzi „Ziołowy”, tel. +48 698 028 933.

OFERTA PRACY

POSZUKUJĘ PRACY w przedszkolu od 1. 8. 2024 na stanowisku asystenta pedagoga lub niarki. Tel. 736 520 453, e-mail: brigita.gilova@seznam.cz. GŁ-296

OFERTA

MALOWANIE I CZYSZCZENIE DA-CHÓW, płotów, elewacji i inne. Tel. 732 383 700. Balicki. GŁ-117

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: trzy wystawy: „Z historii polskiej szkoły w Piosku”, „Z historii polskiej przedszkole w Piosku” i „Z historii polskiej szkoły na Bagniu”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: wystawa pt. „Jerzy Buzek (1874-1939), inżynier, dyrektor odlewni żeliwa i profesor”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, MUZEUM TEŚNISKI, ul. Główna 115/15: do 30. 6. wystawa pt. „Pokoiki i domki dla lalek”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

HAWIERZÓW, Muzeum Górnicze, ekspozycja Historia pisana węglem, ul. Pavlova 583/2: do 30. 6. wystawa fotografii Romana Dzika pt. „Polska Sahara”. Czynna: po i czt: w godz. 9.00-18.00, wt i pt: w godz. 9.00-15.00.

KARWINA-FRYSZTAT, Oddział Literatry Polskiej Biblioteki Regionalnej, Rynek Masaryka: do 28. 6. wystawa prac członków Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. Czynna w godzinach otwarcia (patrz www.rkka.cz).

JABŁONKÓW, MUZEUM TROJMEZJ, plk. Velebnovského 150: do 10. 11. wystawa pt. „Stuletnie sanatorium chorób płuc w Jabłonkowie”.

Czyna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNIA, Sala Wystaw, ul. Frydecká 387: do 23. 6. wystawa Mariana Wierzonja pt. „Lustro emocji”. Czyna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 15. 11. wystawa pt. „Skarby i ciekawostki z magazynu”. Czyna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy”, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego: do 30. 9. wystawa pt. „Cieszyńskie piękno - Hoczi”. Czyna: wt-pt: w godz. 10.00-16.00.

▲ Galeria Ceglana: do 7. 7. wystawa pt. „Głina, więc jestem”. Czyna: wt-pt: w godz. 10.00-16.00.

KSIAZNICZA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 30. 8. wystawa pt. „Nasz drogi i święty skarb. 30-lecie Książnicy Cieszyńskiej”. Czynna wt-pt: w godz. 8.00-18.00, so: w godz. 9.00-15.00.

MUZEUM DRUKARSTWA, Przystanek „Grafika”, ul. Głęboka 50, Cieszyn: do 20. 6. wystawa jubileuszowa opakowań z fabryki „Olza” pt. „Na słodkim szlaku Cieszyna”. Czyna: po-czt: w godz. 10.00-15.00, pt: w godz. 14.00-20.00; so i nie: w godz. 11.00-18.00.

▲ do 22. 6. wystawa Czesława Wosia pt. „Grafika i ekslibris”. Czyna: do 22. 6. w po-czt: w godz. 10.00-15.00, pt: w godz. 14.00-20.00; so i nie: w godz. 11.00-18.00.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regera 6, Cieszyn: do 15. 9. wystawa pt. „Imago Principatus Silesiae Teschinensis. Księstwo Cieszyńskie na mapach z kolekcji Muzeum Śląska Cieszyńskiego”. Czyna: wt, czw i nie: w godz. 10.00-15.00; śr: w godz. 12.00-17.00; pt, so: w godz. 10.00-16.00.

▲ ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem: wt, czt i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-14.00.

▲ ekspozycja stała pt. „Na skrzyżowaniu dziejów i kultur”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem: wt, czt i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.

WSPOMNIENIA

Zostały nam tylko wspomnienia

Dnia 21 czerwca mija 10 lat od śmierci naszej Mamy i Babci

ZUZANNY KOCHOWEJ

z Rezi

O chwilę wspomnień w imieniu rodziny prosi córka.

GŁ-267

Woda płynie, kwiat usycha, lecz wspomnienie nie zanika.

Dnia 25 czerwca minie 20. rocznica tragicznej śmierci

śp. mgr HELENY KUKUCZKOWEJ

długoletniej dyrektorki PSP w Ropicu

O chwilę wspomnień prosi syn Daniel z rodziną.

GŁ-316

Tak nagle, po cichu zgasto Ci serce. Tak nagle, po cichu ostygł Ci rece. Usta zamilkły, oczy nie spojrzaly. Ten świat bez Ciebie nagle taki mały...

21 czerwca 2024 mija smutna 1. rocznica, kiedy umilkło serce naszego Kochanego Taty

śp. BOLESŁAWA WRONKI

O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami.

GŁ-260

NEKROLOGI

Pokój Ci wieczny w cichej krainie, Gdzie ból nie sięga, gdzie tza nie płynie. Gdzie słyszysz Boga głos serdeczny, Pokój Ci wieczny

W głębokim żalu po grążeni wiadomiamy, że dnia 15 czerwca 2024 zmarł w wieku 94 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat i Wujek

śp. REINHOLD SCHNAPKA

zamieszkały w Cierlicku Górnym

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 28 czerwca 2024 o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Cierlicku-Kościelecu na miejscowym cmentarzu.

W smutku pogrążona rodzina.

GŁ-320

PROGRAM TV

PIĄTEK 21 CZERWCA

TVP 1

6.25 Podróż za jeden uśmiech 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Życiowe wybory, Godność 8.00 Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) 8.50 Ranczo 9 (s.) 9.45 Komisarz Alex 3 (s.) 10.40 Ojciec Mateusz 2 (s.) 11.35 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes

12.50 Natura w Jedyńce. Urodzeni w Górach Skalistych

Druga część filmu dokumentalnego o zwierzętach urodzonych w Górach Skalistych w Ameryce Północnej. Oповіда o życiu kilku rodzin zwierząt, które walczą o wychowanie młodych w jednym z najtrudniejszych siedlisk na ziemi. Młode muszą szybko nauczyć się poruszać w swoim środowisku, rozumieć zasady panujące w ich społeczeństwie i stawić czoło wyzwaniom szybko zmieniającego się świata. Góry Skaliste są drugim co do wielkości pasmem górskim na ziemi, mają 4800 kilometrów długości i obejmują sto oddzielnych pasm o najbardziej wysuniętego na południe punktu na południowym zachodzie Ameryki, do północnego krańca w kanadyjskiej Arktyce...

13.50 Okrasa łamie przepisy, Konfitera z zielonych orzechów 14.15 Gra na Maksa 3 (s.) 14.30 Piłka nożna. Euro 2024, mecz Słowacja - Ukraina 17.00 Teleexpress 17.20 Gra na Maksa 3 (s.) 17.30 Piłka nożna. Euro 2024, mecz Polska - Austria 20.00 Program informacyjny 20.35 Kingsajz 22.35 Operacja „Świt” (film USA).

TVP 2

6.20 Anna Dymna - spotkajmy się, Marta i Magda Wróbel 6.55 Rodzinka, pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Operacja zdrowie. Rak płuc 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Koło fortuny (teleturniej) 13.15 Akacjaowa 38 (s.) 14.05 Rodzinka, pl (s.) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 Zabójczy rejs (s.) 16.00 Koło fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.15 Zakazany owoc (s.) 18.10 Rodzinka, pl (s.) 18.45 Akacjaowa 38 (s.) 19.35 Barwy szczęścia (s.) 20.05 Gra na Maksa 3 (s.) 20.15 Piłka nożna. Euro 2024, mecz Holandia - Francja 23.20 Gra na Maksa 3 (s.) 23.30 Panorama.

TVN

5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Kolobrzeg 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Kuchenne rewolucje. Gdynia 12.35 Ukryta prawda 14.40 Szpital (s.) 15.45 Doradca smaku 15.50 Kuchenne rewolucje. Zgierz 16.55 Ukryta prawda 18.00 Detektywi (s.) 19.00 Fakty, sport, pogoda 20.00 Fantastyczne zwierzęta. Tajemnice Dumbledorea (film kopr.) 23.10 To. Rozdział 2 (horror Kanada/USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.40 Malanowski i partnerzy (s.) 9.40 Sekrety rodziny. Nowy narzeczony 10.40 Dlaczego ja? 11.40 Gliniarze (s.) 12.50 Siatkówka mężczyzn. Liga Narodów, mecz. Argentyna - Polska 15.10 Na ratunek 112 (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 20.00 Volta (komedia polska) 22.15 Strzelec wyborowy (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Magnum (s.) 9.50 Piosenki Jaroslava Jankovca 10.05 Kamera na szlaku 10.35 Losy gwiazd 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości

12.30 Rodzina Horaków (s.)

Zabawny serial o skomplikowanym funkcjonowaniu współczesnej rodziny. Jeśli Lucie zostanie aktorką, wszystko się rozpadnie! Być może Tomáš woli koczki! Portret Lucji budzi zazdrość, Kristýna zmusza Tomáša do męskiego kroku. I czy Patrik będzie miał siostrę?

14.15 Zbiórka 14.40 Reportrzy TVC 15.25 Uśmiechy Karla Hogera 16.05 Lopatologicznie 17.00 Podróż po Wenecji 17.30 AZ kwiz 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Doktor Martin (s.) 21.05 Wszystko-party 22.00 Hercule Poirot (s.) 23.35 Komisarz Montalbano (s.) 1.30 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wędrowcy móż wskazują nam drogę 9.25 Przygody nauki i techniki 9.55 Zaczęło się w Yellowstone - parki narodowe USA 10.45 Królestwo natury 11.15 Na rowerze po Czechach 11.50 W SS 12.35 ATA, komunistyczny proces ze studentami 13.45 Cuda techniki 14.35 Tajemnice ukryte w piasku 15.20 Výborná SHOW 16.05 Cudowne źródła 16.30 Papua - Nowa Gwinea, życie plemion 17.25 Bez litości 18.20 Perymetr 18.45 W cieniu czaszek 19.15 Żyjesz tylko dwa razy 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Ojciec chrzestny nie żyje (film) 22.00 Dochodzenie (film) 23.45 Apokalipsa: Hitler zmierza na Zachód 0.40 Koniec wojny w kolorze.

NOVA

5.55 Śniadanie 8.35 Ulica (s.) 9.40 Spece (s.) 10.50 Detektyw Monk (s.) 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 13.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 15.35 Zamieniały się żonami 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 W lecie ci powiem, jak się czuję (film) 23.00 Przegowana (film) 1.15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.00 M.A.S.H. (s.) 9.30 Linia alarmowa (s.) 10.40 Policja Hamburg (s.) 12.40 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 13.35 Komisarz Rex (s.) 14.35 Policja w akcji 15.35 Tak jest, szefie 16.45 Incognito 17.55 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne 19.55 Showtime 20.15 Kto się pyta? 21.25 Kochamy Czechy 23.20 Tak jest, szefie 0.20 Policja w akcji.

SOBOTA 22 CZERWCA

TVP 1

6.05 Szatan z siódmej klasy 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie 8.20 Peno-

sprawni 8.50 Fascynujące miejsca. Fascynująca Masai Mara 9.15 Ranczo 9 (s.) 10.15 Komisarz Alex 3 (s.) 11.10 Ojciec Mateusz 2 (s.) 12.10 Gwiazdy w południe. Markiza Angelika (film przygodowy) 14.05 Przed ekranem (mag.) 14.15 Gra na Maksa 3 (s.) 14.30 Piłka nożna. Euro 2024, mecz Gruzja - Czechy 17.00 Teleexpress 17.35 Ojciec Mateusz 8 (s.) 18.40 Jaka to melodia? 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.15 Gra na Maksa 3 (s.) 20.30 Piłka nożna. Euro 2024, mecz Belgia - Rumunia 23.25 Kula w łeb (film kryminalny).

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) 6.35 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.45 To jest grane

12.20 Marmaduke – pies na fali (film USA)

Przezabawna komedia familijna z uroczym dogiem niemieckim w roli tytułowej. Gdy Marmaduke przenosi się z rodziną do nowego sąsiedztwa, swoje odkrywa, że tam nie pasuje - dosłownie! Jednak z pomocą swojego najlepszego kumpła Kota Carlosa i kilku nowo poznanych czworonożnych przyjaciół, Marmaduke dostaje szansę na wyrwanie się z budy, znalezienie miłości i posurfowanie w stronę zachodzącego słońca.

14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.15 Szansa na sukces. Opole 2024 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Słowo na niedziela. Na drugą stronę wiary 17.20 Gra na Maksa 3 (s.) 17.35 Piłka nożna. Euro 2024, mecz Turcja - Portugalia 20.20 Gra na Maksa 3 (s.) 20.35 Wszystcy moi mężczyźni (komedia USA) 22.20 Panorama 23.00 Porady na zdrady (komedia polska).

23.55 Faceci w czerni II (film)

Tommy Lee Jones i Will Smith ponownie stawiają czoła mętom z kosmosu, które nawiedzają naszą planetę. Ich najnowsza misja to ocalenie świata przed ostateczną zagładą! Kiedy przebiega kytothianiska kosmitka przybiera postać seksualnej modelki, a zamiast reklamować elegancką bieliznę wypowiada wojnę rodzajowi ludzkiemu, agenci Kay i Jay wkraczają do akcji. Gdy kosmicy nie szumowiny zajmą ich kwaterę główną, Faceci w Czerni zwrócą się o pomoc do Franka Mopsa i oddziału walecznych Robali. Wspólnie skopiują tyłki beczelnym najeźdźcom, bo jeszcze się taki nie narodził, który by im dorównał.

PRIMA

6.10 M.A.S.H. (s.) 8.10 Podróż z tatą 8.55 Autosalon.tv 10.05 Siedem bajkowych przypadków Hony Dédka 11.10 Kto się pyta? 12.15 Kochamy Czechy 14.20 Gliniarz (s.) 15.30 Cena miodu (film) 17.20 Słońce, siano, truskawki (film) 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Gliniarz (s.) 22.45 Bandyta (film) 1.25 Solomon Kane (film).

NIEDZIELA 23 CZERWCA

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) 6.55 Słowo na niedzielę. Na drugą stronę wiary 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień Księżniczki nie zawsze chcą wychodzić za mąż (bajka) 13.55 Pasterska bajka (bajka) 14.45 Złota panna (bajka)

15.50 Rowy (s.) 16.50 Hercule Poirot (s.) 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Cuda natury 21.20 Michał Dawid 22.45 Le grand bazar (film) 0.10 Sprawy detektyw Murdocha (s.).

TVC 2

6.00 Sisi i jej spuścizna 6.55 Jaskinia Cosquera 7.50 Wielka Brytania z lotu ptaka 8.40 Na rowerze po Czechach 8.50 Śladami smoka 9.25 Charakter: Sportowiec 10.20 Lotnicze katastrofy 11.05 Auto Moto Świat 11.30 Auto Moto Test 11.45 Doskonali morscy łowcy 12.35 Babel 13.05 Czar austriackich gór 13.50 Vikingowie (film) 15.45 Piękne kraje z lotu ptaka 16.40 Trabantem z Australii do Azji 17.35 Cudowna planeta 18.30 Świat zwierząt 19.25 Cudowne źródła 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Ucieczka na Atenę (film) 22.05 Widok z sypialni (film) 23.55 Szpieg w FBI.

NOVA

6.00 Zig i Sharko (s. anim.) 6.15 Stacyjkovo (s. anim.) 7.05 Alvin i wiewiórki (s. anim.) 7.55 Weekendowe Śniadanie 9.00 Na wodzie (s.) 10.10 Dzień z TV Nova 10.15 O psie, który wrócił do domu (film) 12.15 Dzień z TV Nova 12.20 Wielki Mike (film) 14.55 Dzień z TV Nova 15.00 Lepiej późno niż później (film) 17.40 Faceci w czerni II (film) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Pościg - wydanie specjalne 21.45 Transporter III (film)

23.55 Faceci w czerni II (film)

Tommy Lee Jones i Will Smith ponownie stawiają czoła mętom z kosmosu, które nawiedzają naszą planetę. Ich najnowsza misja to ocalenie świata przed ostateczną zagładą! Kiedy przebiega kytothianiska kosmitka przybiera postać seksualnej modelki, a zamiast reklamować elegancką bieliznę wypowiada wojnę rodzajowi ludzkiemu, agenci Kay i Jay wkraczają do akcji. Gdy kosmicy nie szumowiny zajmą ich kwaterę główną, Faceci w Czerni zwrócą się o pomoc do Franka Mopsa i oddziału walecznych Robali. Wspólnie skopiują tyłki beczelnym najeźdźcom, bo jeszcze się taki nie narodził, który by im dorównał.

PRIMA

6.10 M.A.S.H. (s.) 8.10 Podróż z tatą 8.55 Autosalon.tv 10.05 Siedem bajkowych przypadków Hony Dédka 11.10 Kto się pyta? 12.15 Kochamy Czechy 14.20 Gliniarz (s.) 15.30 Cena miodu (film) 17.20 Słońce, siano, truskawki (film) 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Gliniarz (s.) 22.45 Bandyta (film) 1.25 Solomon Kane (film).

NIEDZIELA 23 CZERWCA

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) 6.55 Słowo na niedzielę. Na drugą stronę wiary 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień Księżniczki nie zawsze chcą wychodzić za mąż (bajka) 13.55 Pasterska bajka (bajka) 14.45 Złota panna (bajka)

Janosik (s.) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Aniol Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Biblioteka ma-drości. Miłość 13.05 BBC w Jedyńce. Zaloty wśród zwierząt

14.10 Ogniem i mieczem (s.)

Telewizyjna, 4-odcinkowa wersja epopei Hoffmana łącznie trwa około 20 minut dłużej od filmu kinowego. Różnice między obiema wersjami są w zasadzie nieostrzeżalne. Ze względu na specyfikę serialu materiał został nieco inaczej zmontowany, a fabuła zyskała trochę inny rytm. Jan Skrzetuski, poseł księcia Jeremiego Wisniewickiego, wracając z Krymu, ratuje życie pułkownikowi kozackiemu Bohdanowi Chmielnickiemu. Podczas postoju w karczmie, zaatakowany przez podstarostę Czaplńskiego, daje popis szlachectwa krzepy, wyrzucając napastnika na bruk...

15.15 Dom (s.) 17.00 Teleexpress 17.35 Komisarz Alex 19 (s.) 18.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.30 Program informacyjny, pogoda, sport 20.15 Gra na Maksa 3 (s.) 20.30 Piłka nożna. Euro 2024, mecz Szwajcaria - Niemcy 23.15 Gra na Maksa 3 (s.) 23.25 Rolnik szuka żony 10.

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) 6.30 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 12.05 Wszystkie moi mężczyźni (komedia USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.15 Szansa na sukces. Opole 2024 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.00 Gra na Maksa 3 (s.) 17.10 W oblężeniu śmierci 19.20 Hanuszkiewicz. Wspomnienie 19.50 Gra na Maksa 3 (s.) 20.05 Wschód Kultury. Europejski Stadion Kultury. Koncert Kolektywów 22.05 Panorama 22.45 Kino bez granic. Gdzie jesteś, Bernadette? (komedia USA).

TVN

6.05 Batwheels 6.20 Kuchenne rewolucje. Szczecin 7.15 Odlotowy ogród. Radom 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Co za tydzień 12.05 Totalne remonty Szelągowskiej 6 13.10 Kobieta na krańcu świata (s.) 13.50 Starcie tytania (film USA) 16.00 Fantastyczne zwierzęta. Tajemnice Dumbledorea (film kopr.) 19.00 Fakty, sport, pogoda 20.00 Indiana Jones i Królestwo Krysztalowej Czaszki (film USA) 22.45 Krwawy diament (dramat kopr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.35 Karate Kid 2 10.55 Madagaskar (film anim.) 12.50 Siatkówka mężczyzn. Liga Narodów, mecz. Kuba - Polska 14.45 Detektyw Bruno (komedia polska) 17.15 Śniadanie do łózka (komedia polska) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Państwo w państwie 20.00 Braveheart - Waleczne serce (dramat USA) 23.55 Pakt milczenia (horror USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Pod jednym dachem (s.) 7.20 Każdy ma swój cień (film) 8.05 Pieczenie na niedzielę 8.45 Lopatologicznie 9.35 Kalendarium 9.55 Kamera na szlaku 10.25 Obiektyw 10.55 My, uczęszczający do szkoły (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wia-

PROGRAM TV

CO W KINACH

Anthony Miller (Russell Crowe) jest aktorem, który przyjmuje rolę w horrorze mimo plotek, że nad produkcją wisi kłątwa, a poprzedni kandydat do roli popełnił samobójstwo. Dla niego ma być to nowe otwarcie w karierze i szansa na odbudowanie relacji z dorosłą córką Lee (Ryan Simpkins). Anthony stara się jak najgłębiej wniknąć w graną postać, co wkrótce odbija się na jego psychice. Prześniona niepokojącym zachowaniem ojca, Lee podejrzewa, że wrócił on do dawnego nałogu. Prawda okazuje się jednak znacznie gorsza. Wszystko wskazuje na to, że Anthony został opętany przez demona.

BYSTRZYCA: Club Zero (28, godz. 19.35); **KINO LETNIE:** Gump - jsmė dvojka (30, godz. 21.05).

CZ. CIESZYN - Central: Lassie (22, godz. 15.30); Bad Boys: Ride or Die (22, godz. 17.30); Motocykliści (22, godz. 20.00; 23, godz. 17.30); Istoty fantastyczne (23, godz. 15.30); Strangers (23, godz. 20.00).

HAWIERZÓW - Centrum: Lassie (21, godz. 17.00); Łaska na zakątku (21, godz. 18.00); Motocykliści (21, godz. 19.30); La Suprema (24, godz. 17.00); Priscilla (24, godz. 18.00); Oppenheimer (24, godz. 19.00).

JABLONKÓW-KINO Letnie: Django (2021, godz. 20.00).

KARWINA - Centrum: Lucky Winners (21, godz. 17.30); Motocykliści

(21, godz. 20.00); Lassie (22, 23, godz. 17.30); Motocykliści (23, godz. 19.30); Furiosa: Saga Mad Max (24, godz. 18.00).

CIESZYN - Piast: W głowie się nie mieści 2 (21-24, godz. 15.30, 17.30); **Egzorcyzm** (21-24, godz. 19.30).

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Zemsta (22, godz. 17.30).

REKLAMA

CATERING ZAREJKO

Smaczny Catering
na imieniny, urodziny, jubileusze i spotkania rodzinne

WWW.CATERINGCIESZYN.PL +48 537 357 077

Dachy - remonty, dachy płaskie

Tel. +48 601 532 642

Znajdź nas na X-ie

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

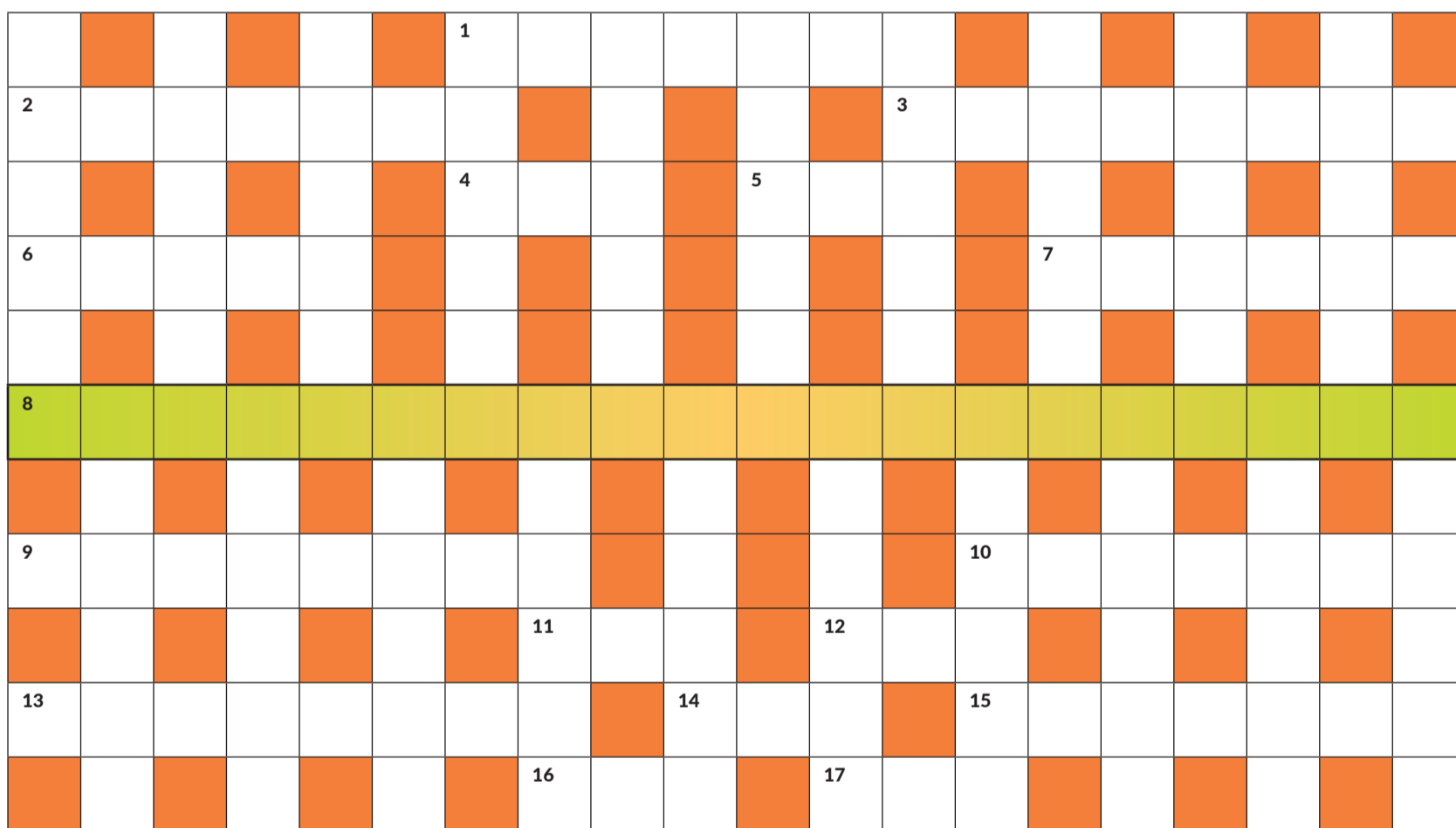
Tak było...

...tak jest

• Tym razem zapraszamy naszych czytelników na wycieczkę do Jablonkova. Archiwalna fotografia przedstawia ulicę obok kościoła parafialnego. Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy wysłać na e-mail: info@glos.live. Termin upływa w środę 3 lipca. Nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 7 czerwca otrzymuje **Krystyna Souček z Hawierzowa-Suchej Średniej**. Autorem dzisiejszego zadania jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 7 czerwca:
BRODA MĘDRCEM
NIE CZYNI

Rozwiązaniem jest powiedzenie wędkarskie...

POZIOMO:

- Małgorzata, odtwórczyni roli Oleńki w ekranizacji „Potopu”
- nadbałtyckie państwo z Tallinem
- przrząd do badania trzeźwości kierowców
- brzęczący, duży owad lub zabawka, która wiruje
- duży ptak nietlony z Australii

- Bolek i..., bohaterowie popularnej kreskówki
- ciężkie lub grube w przewodzie pokarmowym
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- Pietro, polityk i premier Włoch
- film, którego reżyserem był Gil Alkabetz
- niewielki ssak pokryty kolcami

- brzmienie, barwa głosu lub „bon...” zachowanie, obycie, manieri i dobry smak
- naturalne, głębokie wydrążenie w skale z wylotem na zewnątrz
- Urszula dla kolegów i znajomych
- lud z południowo-zachodniego Iranu, mieszkający w Elamie
- Garfield albo Filemon
- trwa 12 miesięcy.

PIONOWO:

- AKAJEW, AMYLEN, ARKADY, BABETA, DRAMAT, GEOLOG, IBERIA, IDALIA, IDOLKA, KAUCJA, KNOCKE, KUNŻUT, MEYNEK, NIECKI, PILZNO, STATEK, STOLTZ, TARTAR, TROJAK, YUNNAN.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
BADOGLIO, YANKALE

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

MINISTERSTWO
KULTURY

Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Ostrawie

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów”.

Głos
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZECHIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Páčeřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS